

<http://diarimaresme.com/2012/al-mon-editorial-mai-no-saps-que-agraudara/>

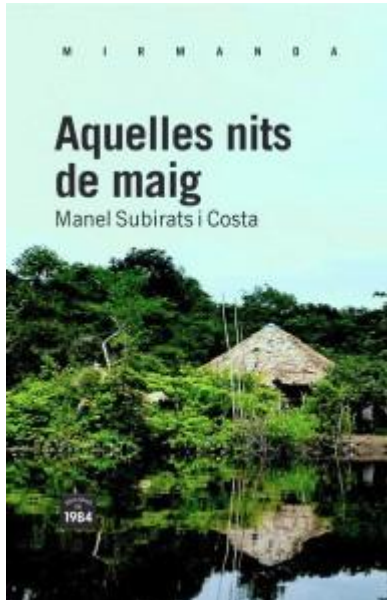
Manel Subirats: 'En el món editorial mai no saps què agradarà'

Per [Ramon Teixidó](#), a [Entrevistes](#), [Mataró](#) 18 de jun de 2012

Manel Subirats | Foto: D.M.

Entrevistem l'escriptor mataroní Manel Subirats i Costa (Mataró, 1963) amb motiu de la publicació del seu llibre 'Aquelles nits de maig' (Edicions 1984, 2012). La novel·la, ambientada a l'entorn de Miraflores (Colòmbia), explica la història de dos germans bessons, en Jan i la Guillermina, que es retroben gairebé per casualitat després de molts anys separats.

Portada: 'Aquelles nits de maig'

Com es va forjar 'Aquelles nits de maig'? En quin context es mouen els seus personatges?

L'any 1990 vaig visitar Colòmbia amb motiu d'un documental que ens havien encarregat; va ser llavors que, fullejant el diari local, vaig llegir la notícia d'un petit poblat, Miraflores, a la riba del riu Vaupés, en plena selva amazònica, que sobreviu

mercès a la mineria il·legal de l'or. Em va atreure el fet no tan sols que era un lloc remot on només s'hi podia arribar amb barca, després de tres o quatre dies de viatge, sinó també aquesta forma de vida clandestina on el diner fàcil corria de mà en mà i on, apart dels homes rudes que treballaven de sol a sol, gairebé només hi havia meques que s'enduien bona part del que els altres guanyaven. Òbviament, imperava la llei del més fort, i aquells homes anaven pel carrer armats. Hi havia també altres conflictes, barrejats amb aquesta violència que s'ensumava en l'aire, com ara el narcotràfic, la contaminació del riu, l'esclavització de la població nativa... Hi vaig anar, disposat a filmar un documental, però de seguida vaig entendre que les càmeres no hi eren ben vingudes, i com que no anàvem prou ben acompanyats, el documental va quedar sense fer.

Manel Subirats | Foto: D.M.

Què va passar, llavors?

Vaig tenir la sort, però, de conèixer un dels personatges de la novel·la, en Jan, un català de vuitanta anys que ni tan sols recordava la llengua. Havia arribat a principis de segle de la mà del seu pare i la seva germana bessona; desaparegut el pare al cap de pocs anys en estranyes circumstàncies, els dos germans, que llavors devien tenir deu o dotze anys, van haver de sobreviure com van poder; no es van retrobar fins molts anys després, gairebé per casualitat. Aquesta història, i l'entorn de Miraflores, són el base argumental de la novel·la.

Quina de les dues històries té més pes, doncs, a la novel·la?

No volia caure en la denúncia social ni en la demagògia i, per tant, l'entorn de Miraflores tan sols l'he usat perquè m'hi anava bé encabir-hi la història dels dos germans. No em sembla que una novel·la curta sigui el lloc adequat per analitzar una situació complexa com aquesta, i per tant me n'he guardat prou de fer cap mena de comentari que pugui donar a entendre un punt de vista personal sobre el que allí hi passa o hi passava fa més de vint anys, quan jo hi vaig ser.

El que sí m'interessava, en canvi, és l'aiguabarreig de sentiments que es produeix quan dos germans bessons, en Jan i la Guillermina, es retroben després de tants anys i descobreixen que l'un ha portat una vida tan diferent de l'altre. Com a observador de la situació i narrador en primera persona de la novel·la, hi ha la Màrcia, una nena de quinze anys en el punt just de trànsit entre el món adolescent i el món dels adults, i que descobrirà, en la seva tieta Guillermina -que ha dut una vida de disbauxa i que ara es dedica a "fer senyors" en el poble de Miraflores- una finestra al món que no s'esperava trobar. Al seu costat descobrirà l'amor, el sexe i, sobretot, els vincles que es creen entre les persones que s'estimen.

Manel Subirats | Foto: D.M.

Quina relació té la novel·la amb el món audiovisual? Visualitzes una possible pel·lícula?

La meua formació com a escriptor prové del cinema, i després de bastants anys en aquest ofici suposo que tinc una certa deformació en aquest sentit, o sigui que la manera d'estructurar la història i la forma com es presenten i desenvolupen els personatges molt probablement tingui bastant d'audiovisual. Quan escrius un guió de cinema, ja sigui un curtmetratge, un documental, un programa de televisió..., tens un temps pautat, i t'hi has d'emmotllar: no pot durar ni un minut més ni un minut menys del que dura el programa, a diferència d'una novel·la, que tant pot tenir seixanta pàgines com sis-centes. Això fa que necessàriament estructuris el tempo de cada cosa, el ritme com se succeeixen els esdeveniments, en quin punt ha d'entrar cada personatge. Des d'aquest punt de vista suposo que "Aquelles nits de maig" seria fàcilment transportable al món audiovisual.

Com valores les crítiques que està rebent el teu llibre?

Ha estat una veritable sorpresa. El món editorial és capciós, i no saps mai què agradarà i què serà un fracàs. S'ha dit, per exemple, que "és una novel·la atractiva i plena de sensualitat", que és "curta però intensa", o bé que "evoca un món de somni, amb un aire entre nostàlgic i real"; jo m'ho escolto una mica des de la barrera, perquè no sé si era conscient, mentre la escrivia, que podia suscitar aquestes reaccions, i no deixa de meravellar-me que la novel·la pugui créixer en mans del lector, quan aquest hi afegeix la seva pròpia imaginació i les seves pròpies emocions.

Creus que amb 'Aquelles nits de maig' encetes nova etapa?

Voldria pensar que sí, però tot i que ja estic embarcat en altres projectes literaris que m'agradaria que veiessin la llum aviat, l'aprovat o el suspès i la continuïtat com a autor no és en les meves mans, depèn sobretot de la valoració dels lectors i dels vincles i complicitats que estableixin amb l'obra a partir d'ara.